

Opći kriteriji prihvatljivosti za instrumente vlasničkog i kvazi-vlasničkog financiranja

Opći kriteriji prihvatljivosti za instrumente vlasničkog i kvazi-vlasničkog financiranja (dalje u tekstu: Opći kriteriji prihvatljivosti za ulaganja) definiraju općenite značajke i ograničenja koje se primjenjuju kod ulaganja u krajnje korisnike (izravno i neizravno putem financijskih posrednika) sukladno **Politici ulaganja u vlasnički kapital i kvazi-vlasnički kapital** (Politika ulaganja, <https://www.hbor.hr/politika-ulaganja-u-vlasnicki-kapital-i-kvazi-vlasnicki-kapital>).

Sadržaj

1. Načini ulaganja	2
2. Krajnji korisnici	2
2.1. Prihvatljivi krajnji korisnici	2
2.2. Posebne ciljne skupine krajnjih korisnika	2
2.3. Neprihvatljivi krajnji korisnici	3
3. Financijski posrednici	3
4. Geografska raspodjela ulaganja	4
5. Djelatnosti od posebnog interesa	4
6. Propisi o potporama	4
7. Ostalo	4
Prilog 1. Neprihvatljive aktivnosti	5

1. Načini ulaganja

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR) može obavljati poslove ulaganja u vlasnički kapital i kvazi-vlasnički kapital u svoje ime i za svoj račun ili temeljem naloga u ime i za račun nalagodavca ili u svoje ime i za račun nalagodavca.

Sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske i/ili Nadležnih tijela HBOR-a, HBOR ulaže u vlasnički kapital i kvazi-vlasnički kapital kroz sljedeće oblike ulaganja:

1. Izravna ulaganja:
 - a) kupnjom vlasničkih vrijednosnih papira (dionice i drugi vlasnički instrumenti) ili vlasničkih udjela u trgovačkim društvima i međunarodnim organizacijama,
 - b) pretvaranjem potraživanja s osnova kredita odobrenih od strane HBOR-a ili potraživanja nalagodavca u dionice ili vlasničke udjele,
 - c) preuzimanjem ulaganja alternativnog investicijskog fonda (dalje u tekstu: AIF) ili su-ulaganja u naravi (*lat. in specie*).
2. Neizravna ulaganja HBOR može provoditi samostalnim ulaganjem putem Financijskog posrednika ili može dati mandat provedbenom tijelu (npr. Europskom investicijskom fondu, skraćeno: EIF) da isti ulaže sredstva u ime i za račun HBOR-a ili za račun HBOR-a, a u svoje ime.

2. Krajnji korisnici

U slučaju izravnih ulaganja, krajnji korisnici su trgovačka društva ili međunarodne organizacije u kojima HBOR stječe (su)vlasnički udio. U slučaju neizravnih ulaganja, to su trgovačka društva u koja ulaže Financijski posrednik (kako je niže definiran).

2.1. Prihvatljivi krajnji korisnici

Prihvatljivi krajnji korisnici (dalje u tekstu: Krajnji korisnici) su, uz ostale uvjete definirane ovim Općim kriterijima prihvatljivosti za ulaganja i internim aktima HBOR-a, poslovni subjekti privatnog sektora.

Poslovni subjekti privatnog sektora su trgovačka društva u privatnom vlasništvu ili u većinskom privatnom vlasništvu, koja su osnovana ili će se tek osnovati, a prema veličini mogu biti:

- **Mikro, mali i srednji poduzetnici**

Poslovni subjekti privatnog sektora koji zapošljavaju manje od 250 zaposlenih i imaju godišnji promet koji ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili godišnju bilancu koja ne prelazi 43 milijuna EUR prema zadnjim dostupnim godišnjim financijskim izvještajima, čija se veličina utvrđuje u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EC od 6.5.2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzetnika (SL L 124, 20.5.2003.) (dalje u tekstu: Preporuka EK).

- **Subjekti srednje tržišne kapitalizacije**

Poslovni subjekti privatnog sektora koji zapošljavaju od 250 do 2.999 zaposlenih prema zadnjim dostupnim godišnjim financijskim izvještajima, a koji po svojoj veličini, vlasništvu, broju zaposlenih i ostalim uvjetima ne ulaze u kategoriju mikro, malih i srednjih poduzetnika u skladu s Preporukom EK.

Nadležna tijela HBOR-a mogu donijeti odluke o prihvatljivim Krajnjim korisnicima različitim od navedenih u ovim Općim kriterijima prihvatljivosti.

2.2. Posebne ciljne skupine krajnjih korisnika

Prihvatljivi Krajnji korisnici su oni s kojima je moguće ostvariti ulaganje u odgovarajućim ulagačkim razvojnim fazama poduzeća. Za strategije AIF-a i/ili su-ulaganja prihvatljivi su Krajnji korisnici u

sljedećim ulagačkim razvojnim fazama poduzeća, sukladno definicijama Invest Europe¹ i ako Programom ulaganja² objavljenim na mrežnoj stranici HBOR-a nije drugačije definirano:

- (i) sjemenska faza razvoja (eng. *Seed*)
- (ii) početna faza razvoja (engl. *Start-up*)
- (iii) kasna faza razvoja (eng. *Later stage venture*)
- (iv) faza rasta (eng. *Growth capital*)
- (v) faza zamjene kapitala (eng. *Replacement capital*)
- (vi) faza preuzimanja (eng. *Buyout*).

2.3. Neprihvatljivi krajnji korisnici

Neprihvatljivi Krajnji korisnici su oni s kojima nije moguće ostvariti ulaganje. Ako Programom ulaganja objavljenim na mrežnoj stranici HBOR-a nije drugačije definirano, oni su:

- **Poduzetnici u teškoćama**

Krajnji korisnici ne mogu biti subjekti koji pripadaju kategoriji društava u poteškoćama sukladno odredbama čl. 2. toč. 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17.6.2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187 od 26.06.2014., dalje: Uredba: 651/2014), tj. odredbama uredbe važeće u trenutku odobrenja ulaganja.

Detaljnije na poveznici: <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/poduzetnici-u-teskocama>

- **Kriteriji isključenja sukladno Pravilniku o upravljanju reputacijskim rizikom HBOR-a koji proizlazi iz poslovnog odnosa s klijentom**

Sukladno Pravilniku o upravljanju reputacijskim rizikom HBOR-a koji proizlazi iz poslovnog odnosa s klijentom definirane su kategorije rizika i kriteriji isključenja te njihov utjecaj na sklapanje, nastavak ili raskid poslovnog odnosa s klijentom.

Detaljnije na poveznici: <https://www.hbor.hr/pravilnik-o-upravljanju-reputacijskim-rizikom-hbor-a-koji-proizlazi-iz-poslovnog-odnosa-s-klijentom/>

Za su-ulaganja, osim ranije navedenih neprihvatljivih Krajnjih korisnika, kod odabira Krajnjih korisnika primjenjivat će se odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa (NN 143/2021) kao i sve njegove naknadne izmjene i dopune važeće u trenutku razmatranja su-ulaganja.

3. Financijski posrednici

Financijski posrednik je društvo koje upravlja alternativnim investicijskim fondom ili druga pravna osoba koja savjetuje AIF i/ili društvo posebne namjene (engl. special purpose vehicle) s ciljem provedbe ulaganja i su-ulaganja u vlasnički kapital i kvazi-vlasnički kapital.

Financijski posrednik je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja, na temelju odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga obavlja djelatnost upravljanja jednim ili više AIF-ova ili pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi članici EU koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela te države članice, obavlja djelatnost upravljanja jednim ili više AIF-ova.

Ulaganja nije moguće provoditi u suradnji s Financijskim posrednicima koji se na dan sklapanja ugovorne dokumentacije s HBOR-om nalaze u jednoj ili više situacija opisanih u nastavku ili koji su se u određenom razdoblju prije tog dana (HBOR će sukladno vlastitoj procjeni i u skladu s mjerodavnom praksom utvrditi navedeno razdoblje) nalazili u jednoj ili više situacija opisanih u nastavku:

¹ Invest Europe research methodology and definitions <https://www.investeurope.eu/media/2784/invest-europe-research-methodology-and-definitions.xlsx>

² Program ulaganja je dokument donesen od strane nadležnog tijela HBOR-a, a koji se u slučaju da HBOR ulaže sredstva nalogodavca, može temeljiti na uputi, odnosno nalogu nalogodavca i kojim su definirani izvor sredstava (vlastita sredstva HBOR-a ili sredstva nalogodavca), uvjeti i način provedbe izravnih ulaganja, odnosno neizravnih ulaganja (kako je definirano u točki 1. ovog dokumenta).

- (i) podnesen je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad financijskim posrednikom ili je pokrenut postupak likvidacije nad financijskim posrednikom;
- (ii) donesena je odluka o poništenju ili ukidanju rješenja kojim je financijskom posredniku dano odobrenje za rad;
- (iii) odgovorne osobe financijskog posrednika pravomoćno su osuđene za kazneno djelo povezano sa svojim profesionalnim ponašanjem;
- (iv) odgovorne osobe financijskog posrednika pravomoćno su osuđene za kaznena djela prijevare, korupcije, sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti;
- (v) financijski posrednici su u bitnoj mjeri pogrešno prikazali podatke potrebne za uspostavu suradnje ili podatke za nepostojanje razloga za isključenje iz provedbe Programa ulaganja ili su u bitnoj mjeri pogrešno prikazivali podatke tijekom provedbe Programa ulaganja.

Neprihvatljive aktivnosti Financijskog posrednika obuhvaćaju aktivnosti, djelatnosti i namjene koje nisu prihvatljive za financiranje. Lista neprihvatljivih aktivnosti nalazi se u **Prilogu 1** ovih Općih kriterija prihvatljivosti za ulaganja. Osim Liste neprihvatljivih aktivnosti iz Priloga 1, Programom ulaganja se može dodatno ograničiti ulaganje u određene djelatnosti. Ukoliko Lista neprihvatljivih aktivnosti iz ovih Općih kriterija nije u skladu s Listom neprihvatljivih aktivnosti Programa ulaganja koji je objavljen na mrežnoj stranici HBOR-a, primjenjivat će se Lista neprihvatljivih aktivnosti navedena u Programu ulaganja.

4. Geografska raspodjela ulaganja

Geografska raspodjela ulaganja propisana je Programom ulaganja koji je u tom trenutku na snazi i objavljen na mrežnim stranicama HBOR-a.

5. Djelatnosti od posebnog interesa

Djelatnosti od posebnog interesa (ako takve postoje) propisane su Programom ulaganja koji je objavljen na mrežnoj stranici HBOR-a.

6. Propisi o potporama

Ulaganja u Krajnje korisnike u pravilu neće sadržavati državne potpore.

Ako je pojedinim Programom ulaganja omogućeno da ulaganja sadržavaju državne potpore, isto će biti obrazloženo Programom ulaganja koji se odnosi na takva ulaganja.

7. Ostalo

Pravo na ulaganje ne postoji, već HBOR o svakom zahtjevu donosi posebnu odluku.

Prilog 1. Lista neprihvatljivih aktivnosti

Lista neprihvatljivih aktivnosti Krajnjih korisnika (*exclusion* lista) ako pojedinačnim Programom ulaganja nije drugačije definirano:

- 1) aktivnosti kojima se ograničavaju pojedinačna prava i slobode ili kojima se krše ljudska prava;
- 2) u području obrambenih aktivnosti: uporaba, razvoj ili proizvodnja proizvoda i tehnologija koji su zabranjeni važećim međunarodnim pravom;
- 3) proizvodi i djelatnosti povezane s duhanom (proizvodnja, distribucija, prerada i trgovina);
- 4) aktivnosti izuzete iz financiranja u skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe Horizon Europe³: istraživanje kloniranja ljudi u reproduktivne svrhe; aktivnosti namijenjene modificiranju genetskog nasljeđa ljudskih bića, koje bi mogle dovesti do toga da takve promjene postanu nasljedne; i aktivnosti na stvaranju ljudskih embrija isključivo u svrhu istraživanja ili u svrhu pribavljanja matičnih stanica, uključujući somatski nuklearni transfer stanica (SCNT);
- 5) kockanje (uključujući proizvodne, građevinske, distribucijske, prerađivačke, trgovinske ili softverske aktivnosti vezane uz kockanje);
- 6) trgovina seksualnim uslugama i srodna infrastruktura (uključujući i medije vezane uz trgovinu seksualnim uslugama);
- 7) aktivnosti koje uključuju žive životinje u pokusne i znanstvene svrhe ako se ne može zajamčiti usklađenost s Europskom konvencijom o zaštiti kralježnjaka koja se koristi u pokusne i druge znanstvene svrhe;
- 8) aktivnosti koje predstavljaju isključivo poslovanje nekretninama⁴ ili razvoj nekretnina kao što je aktivnost čija je jedina svrha obnova i ponovni zakup ili ponovna prodaja postojećih zgrada, kao i izgradnja novih objekata namijenjenih prodaji (ulaganja u projekte energetske učinkovitosti nisu isključena⁵);
- 9) aktivnosti zabranjene primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom;
- 10) aktivnosti koje imaju negativan utjecaj na okoliš, a nisu u značajnijoj mjeri ublažene ili kompenzirane;
- 11) sve zabrane i ograničenja sukladno ugovorima između HBOR-a i financijskih institucija koji su zaključeni u svrhu ulaganja u instrumente vlasničkog i kvazi-vlasničkog financiranja i/ili sukladno Programima ulaganja i/ili drugim aktima primjenjivih na pojedino ulaganje.

³ UREDBA (EU) 2021/695 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>

⁴ Iznimno, prihvatljivo je ako društvo osnovano radi upravljanja nekretninama unutar grupe povezanih društava ulaže u nekretnine koje će davati na korištenje (najam) isključivo povezanim društvima, pri čemu djelatnost povezanih društava nije na listi neprihvatljivih aktivnosti.

⁵ Ulaganja u projekte energetske učinkovitosti obuhvaćaju isključivo troškove vezane uz podizanje razine energetske učinkovitosti nekretnina, a ne obuhvaćaju troškove stjecanja ili izgradnje nekretnine.